

et dialectici id munus esse contendit:⁵¹ *Et periclitamur quaerentes sophistam prius reperisse philosophum. Theae. Quomodo dicis? Hosp. Per genera dividere neque eandem speciem aliam praestare neque aliam existentem eandem, num dialecticae scientiae dicemus esse? Theae. Nae dicemus. Hosp. Nonne ergo potens hoc facere unam ideam per multa singulis positis seorsum undequaque extensam sufficienter persentire et multas alias ad^{xii} invicem, ab una extrinsecus contentas et unam rursus per tota multa in uno coniunctam et multas seorsum undequaque determinatas: hoc vero est, quae communicare singula potest, et quae non, discernere per genera scire. Theae. Omnino. Hosp. Sed enim dialecticam non alii quidem tribues, ut ego puto, praeterquam sincere et iuste philosophanti. Talem autem philosophum describit paulo post.⁵² Philosophus vero entis semper per ratiocinia incumbens ideae, ob luciditatem regionis nullo modo facilis est conspectu, multorum enim animae oculi sustinere ad divinum respicientes impotentes sunt.*

Talem quoque veram esse philosophiam, quam hic philosophum descriptsit, ex Re publica ostendimus. Definitionem itaque ac divisionem illam vel praecedentem vel subsequentem vere scientiae instrumenta Plato celebravit.

⁵¹ καὶ ικινδυνεύομεν ζητοῦντες τὸν σοφιστὴν πρότερον ἀνηρογκέναι [ἀνευρητέαν] τὸν φιλόσοφον. Θεαί. πῶς λέγεις; Ξεν. τὸ κατὰ γένη διαιρεῖσθαι καὶ μήτε ταῦτὸν εἶδος ἔτερον ἡγήσασθαι μήτε ἔτερον δὲ ταῦτόν, μῶν οὐ [οὖν] τῆς διαλεκτικῆς φήσομεν ἐπιστήμης εἶναι; Θεαί. Ναί, φήσομεν. Ξεν. Οὐκοῦν ὁ γε τοῦτο δυνατὸς δρᾶν μίαν ιδέαν διὰ πολλῶν, ἐνὸς ἑκάστου κειμένου χωρίς, πάντῃ διατεταμένην ίκανῶς διαισθάνεται [διαισθάνεσθαι], καὶ πολλὰς ἔτέρας ἀλλήλων ὑπὸ μιᾶς ἔξωθεν περιεχομένας, καὶ μίαν αὖ δι' ὅλων πολλῶν ἐν ἐνὶ ξυνημμένην, καὶ πολλὰς χωρίς πάντῃ διωρισμένας τούτῳ δ' ἔστιν, ἥ [ἥ] τε κοινωνεῖν ἔκαστα δύναται καὶ ὅπῃ μή, διακρίνειν κατὰ γένος ἐπίστασθαι. Θεαί. Παντάπασι μὲν οὖν. Ξεν. Άλλὰ μὴν τὸ γε διαλεκτικὸν οὐκ ἄλλω δώσεις, ως ἐγώμαι, πλὴν τῷ καθαρῶς τε καὶ δικαίως φιλόσοφοῦντι. [PLATO, Sph. 253.c.8 – e.6]

⁵² οἱ δέ γε [δὲ] φιλόσοφος, τῇ τοῦ ὄντος ἀεὶ διὰ λογισμῶν προσκείμενος ιδέα, διὰ τὸ λαμπρὸν αὖ τῆς χώρας οὐδαμῶς εὐπετής ὀφθῆναι. τὰ γὰρ τῆς τῶν πολλῶν ψυχῆς ὅμματα καρτερεῖν πρὸς τὸ θεῖον ἀφορῶντα ἀδύνατα. [PLATO, Sph. 254.a.8 – b.1]